

Езикова гимназия "Васил Карагъзов"

8 600, гр.Ямбол, ж.к. "Златен рог"110, тел.: 046/66 10 40 e-mail: e-mail: info-2811517@edu.mon.bg; [htt://www.eg-yambal.org](http://www.eg-yambal.org)

Утвърдил:

Галя Дончева

Директор на ЕГ „В.Карагъзов“

**УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА
ПРИБОЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИТЕ ГРУПИ**

УЧЕБНА 2023/2024 ГОДИНА

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е прета на заседание на ПС с Протокол № /24.10.2023 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Приобщаващото образование представлява всеобхватен процес, който включва осигуряване на подкрепа и равни възможности за качествено образование, приемане индивидуалността на всяко дете, разнообразието от потребности на всички деца и включване на ресурси насочени към създаване на възможности за развитието и участието им във всички аспекти на живота в общността. Постигането на стандарта за приобщаващо образование в Езикова гимназия „Васил Карагъзов“ – Ямбол изисква осигуряването на диференцирана грижа, педагогически подходи, съобразени с възрастните особености, превенция на ранното напускане на училище, навременно систематизиране на наличната информация, с цел да се организира и оптимизира учебният процес, съобразно потенциала на учениците. Училищната програма за равен достъп до образование работи в посока за изграждане на среда за:

- разгръщането на потенциала на всеки ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- по-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ранна превенция на обучителни затруднения;

- включващо обучение и социално включване на ученици с девиантно поведение.

II. НОРМАТИВНА ОСНОВА НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА

1. Закон за предучилищното и училищното образование.
2. Наредба за приобщаващото образование.
3. Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства.
4. Закон за защита от дискриминацията.
5. Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички ученици, които имат необходимост от такива в ЕГ „Васил Карагьозов“ съобразно техните лични интереси, потребности и нужди.

III. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРИОБЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ:

Всяко дете има право на достъп до образование независимо от етническия му произход, наличието на увреждане или икономическото положение на семейството му и това право е залегнало в Конвенцията на ООН за правата на детето. Процесът на приобщаване се състои в търсене на ресурсите на всяко дете за активното му участие в училищната общност.

Според Алианса за приобщаващо образование има девет водещи принципа на приобщаващото образование и те са:

- Човек е ценен независимо от неговите способности или от неговите постижения.
- Всяко човешко същество е способно да чувства и да мисли.
- Всяко човешко същество има правото да общува и да бъде чуто.
- Хората се нуждаят един от друг.
- Истинското образование може да се случи единствено чрез истински взаимоотношения.
- Всички хора се нуждаят от подкрепа и приятелско отношение от хора на своята възраст.
- Прогрес в ученето се постига чрез надграждане на това, което човек може да прави, а не на това, което не може.
- Различията внасят здравина в отношенията в обществото.
- Сътрудничеството е за предпочитане пред конкуренцията.

IV. ПРЕДМЕТ НА ПРОГРАМАТА ЗА ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ

Програмата за предоставяне на равни възможности и приобщаване на децата и учениците от уязвими групи включва:

1. принципите на приобщаващото образование;
2. условията и реда за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на учениците;

- 3 условията и реда за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците въз основа на оценката на индивидуалните им потребности и изготвянето на план за подкрепа на ученика от екип за подкрепа на личностното развитие в училището;
- 4 изграждане на позитивен психологически климат в училището;
- 5 структурата, условията и реда за утвърждаване на индивидуалните учебни планове и на индивидуалните учебни програми на ученици със специални образователни потребности и на ученици с изявен дарби по чл. 95, ал. 1, т. 1 и 2 от Закона за предучилищното и училищното образование;
- 6 условията и реда за постъпване, организацията и осъществяването на обучението и подкрепата за личностно развитие на учениците със специални образователни потребности.

У. ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ

Подкрепата на личностното развитие се осъществява във връзка и в корелация с разработените областни стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

Обща подкрепа

За организиране на подкрепата на личностното развитие в ЕГ „Васил Карагьозов“ – Ямбол за координатор е определен психолога, който изпълнява функциите си съобразно Наредбата за приобщаващото образование.

Общата подкрепа се осъществява от екип, ръководен от координатора. Общата подкрепа е насочена към развитие на потенциала на всеки ученик и включва различна екипна работа и осигуряване или насочване към занимания по интереси.

Кариерното ориентиране на учениците от 11 и 12 клас, провеждано от консултант от кариерен център, морални и материални награди също са част от общата подкрепа.

Общата подкрепа включва и други дейности, подробно описани в Наредбата за приобщаващото образование.

Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определен ученик от ЕГ „Васил Карагьозов“ – Ямбол.

Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Учениците, за които може да се поиска оценка на способностите са от следните уязвими групи:
- деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година;

-деца с хронични заболявания;

-деца в риск.

Допълнителната подкрепа включва:

-работа с ученик по конкретен случай;

-специализирани средства,

-ресурсно подпомагане.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите.

При необходимост се изработва индивидуална програма за допълнителна работа по съответните учебни предмети с цел преодоляване на затрудненията от ученика. За ученици с изяви дарби се търсят форми допълнителни занимания за развиване на способностите.

VI. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	постоянен	учители, психолог	
Екипна работа на учителите от даден клас	постоянен	Класни ръководители, учители	при необходимост
Ранно откриване на ученици в риск и с обучителни затруднения	септември октомври	психолог учители	
Дейности по Механизъм за схват	постоянен	член на Комисия по обхват	
Приемане на план-програмата за противодействие на училищния тормоз.	м.10.2023г.	психолог	
Разглеждане на теми, свързани с превенция на насилието и тормоза	през учебната година	психолог, класни ръководители	
Оценка на потребността от допълнителна подкрепа на деца и ученици в риск, с хронични заболявания и тези с изяви дарби	м.09-10.2023г.	Екип за личностно развитие, сформиран за	

	конкретния случай.		
Сформиране на екипи за допълнителна подкрепа	през учебната година	координатор	
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	до 01.10.2023г.	директор	
Включване на учениците в организирани образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности	през учебната година	учители	
Награждаване на ученици	през учебната година	директор	При определен списък за посрещане
Представяне на дейности по интереси и проекти	м.10.2023г.	директор учители	
Кариерно ориентиране и консултиране	през учебната година	психолог, класни ръководители	
Оценка на потребности на СОП	м.10.2023г.	екипи	
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище	2023/2024 г.	директор, учители	
Повишаване интереса на учениците чрез участие в мероприятия на гимназията	съгласно годишния план	учители	
Стимулиране участието на ученици с изяви дарби в олимпиади и състезания	2023/2024 г.	учители	

ПОЛИТИКИ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ, МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРОЦЕСА НА ПРИСЪЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ

Повишаване участието и ангажираността на родителите и обществеността

Включване на родителската общност за повишаване на активността ѝ и сътрудничество с ръководство на гимназията	директорът, учителите	2023/2024 г.	
Сътрудничество с различни организации – Дирекция „Социално подпомагане”, отдел „Закрила на детето”, ОКППМН, РЦППИ др.	директорът, учителите, психологът	2023/2024 г.	
Планиране на дейности в класовете, насочени към идентифициране на деца в риск и индивидуалното им консултиране и работа с родителите	класни ръководители	2023/2024 г.	

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и училищната общност. Всички участници в образователния процес (семејство, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

Изготвил:

Петрана Александрова - психолог